

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
 három utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 14.

Bosnyákok minálunk.

(K. Ö.) A magyar kereskedelmi csarnok meghívására bosnyák kereskedők időznek most a fővárosban. Bosznia okkupációja óta ez az első eset, hogy a bosnyák kereskedők testületileg keresik fel Magyarországot. Ez érdemül róható fel a kereskedelmi csarnoknak, mely azon erőlködések daczára, melyekkel Ausztria Boszniát tőlünk elszigetelni törekszik, lement Boszniába, ott megismerkedett Bosznia kereskedelmi köreivel és viszonyaival és rávette a bosnyákokat is arra, hogy hozzánk látogassanak.

Azóta, hogy Ausztria és Magyarország nemzetközi megbízatásának eleget tett és okkupálta Boszniát, Magyarországnak áldozatoknál egyéb haszna nem volt Boszniából. Közigazgatása német és az osztrák állameszmét szolgálja. Kereskedelmé az osztrákok kezében van. Vasuti és hajzási politikája olyan, mely mind szorosabbra fűzi Boszniát Ausztriához. Ausztria előre lát a jövőbe és számol azzal az eshetőséggel, hogy Bosznia közjogi helyzetét végleg rendezni és az országot anektálni kell. Az nem lévén egészen bizonyos, hogy Boszniát Ausztria anektálni fogja, gazdaságilag akarja meghódítani.

Pedig Bosznia úgy történelmileg, mint földrajzilag Magyarországhoz tartozik, és Magyarországra van utalva. Ezen nincs mit vitatkoznunk. Politikailag meghódítjuk-e az országot, előre tudni nem lehet.

Ámbár erre kellene törekednünk. Boszniára történelmi jogaink vannak. De ezt diktálja az eszélyesség. Mert Boszniával éket verünk a pánszláv törekvések közé.

Ez a jövő kérdése. A jelené Bosznia gazdasági okkupációja. Erre meg van a mód és lehetőség. Csak rajtunk mulik, hogy az osztrákok Boszniában végleg meg ne vessék gazdaságilag a lábukat. A magyar kereskedők tették meg az első lépést, mikor a nyáron testületileg meglátogatták az országot, tanulmányozva a kereskedelmi viszonyokat és barátságot kötve a bosnyák kereskedőkkel. Rájöttünk arra, hogy kereskedelmi forgalmunk nevelésesen csekély az okkupált tartományokkal. Ennek oka nem az, hogy kereskedelmileg nem vagyunk egymásra utalva, hanem az, hogy nem törődünk Boszniával. Az osztrákok meg törődtek.

A második lépés a bosnyákok látogatása minálunk. Meggyőződést szerezhetnek arról, hogy Magyarország képes kereskedelmi szükségleteit kielégíteni és meggyőződést szerezhetnek a magyar kereskedelem szoliditásáról, mely fölötté áll az osztráknak. Az osztrák kereskedelem sorjában elveszti keleti piacait, mert megbizhatatlan. A magyar kereskedelem pedig nem iparkodott az osztrákok elvesztett piacait meghódítani. Dicséretére ez ugyan nem válik, de vannak okok, melyek mentik téltenségét. Merkantilis jelszavak által nekitűzelve, a távoli piacokat kezdte felkeresni, a hazai piacot pedig kardcsapás nélkül feláldozta az osztrák kereskedelemnek, ezzel el-

vesztvén létalapját, a hazai talajt, tengődésre lett kárhozzatva.

Remélhetőleg vége szakad ennek a rossz gazdasági politikának és kereskedőink be fogják látni, hogy a külkereskedelmet csak úgy virágoztathatják fel, ha a hazai termelés szolgálatába állva, első sorban az ország területét hódítják meg. Ezzel természetesen szoros összefüggésben van egy nemzeti iparpolitika, mely nélkül hiába való mindenn erőlködés a kereskedelem fellendítésére.

A kormányhoz is volna egy szavunk. A kereskedők minden igyekezete Bosznia gazdasági meghódítására illuzóriussá válik, ha ebben a kormánypolitika határozottan segítségére nem siet. Gazdasági, vasuti, tarifapolitika megfelelő eszközeivel hozzáférhetővé tesszük Boszniát a magyar kereskedelem részére. Első sorban pedig a bosnyák vasutak magyar vonalrészeinek kiépítésével. Keleti politikánk már nem egy fiaskót vallott. Legalább itt állja meg a magyar kormány a helyét.

A budget.

A jövő évi költségvetés már készen van és a kormány menten be is terjeszti azt, a mint az új képviselőház átesett a megalakulás formájában. A megalakulás azonban előreláthatólag annyi időt fog igénybe venni, hogy az első érdemleges ülés csak november 7-én táján lehet majd. Es minthogy az nem egészen két hónapi idő, mely ebből az évből még hátra van, semmiképp sem elegendő a költségvetés letárgyalására, a kormány — mint értesülünk — három hónapi indemnitást fog kérni.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az önfejtő.

(Novellette.)

Írta: Paul Rouget.

— Csak egy szót Marcella! ...
 — Nem, neked niucs igazad. Ebben az egy szóban benn van minden.
 — Ha te még magyarul sem engedsz...
 — Mi szükség itt hosszú magyarázatokra? Valahányszor csak későn jössz haza, mindig ugyanazzal a kifogással élsz. Ezzel vagy azzal találkoztál össze az uton. De kivel bizonyítod ezt nekem?
 — Hallgass ide Marcella. Annak, hogy ma az ebédre elkéstem, az oka az, hogy csaknem egy órát kellett eltöltenem Nordin társaságában, aki Morlandnak, a tengerentuli nagy kereskedő üzletkezelőjének legbizalmasabb embere.

Nagyon szeretnék az utóbbinak egy igen kecses üzleti tervet bemutatni, azért már hetek óta óhajtok ez ügyben beszélni Nordinnal, a ki igen el van foglalva és soha sem található odahaza. Ma csupa véletlenségből találkoztam vele s felkértem, hogy térjünk be pár szóra egy kávéházba. Ime a megfejtése

elmaradásomnak, most már láthatod. De te a helyett, hogy örülnél annak, hogy a tervhez Nordin támogatását megnyernem sikerült, dulsz-fulsz, haragszol, mintha bizony fel sem tudnád érni észszel a nagy fontosságát, horderejét ennek a beszélgetésnek.

— Pompás. Csak rajta! Még bizony az eszem épségét is kétségbe vonják! Miért nem mondd ki nyíltan, hogy hígeszü, hülye vagyok?

— Ha egy kicsit szeretnél, akkor nem beszélneél így Marcella!

— Jó. Legyünk már egy nézetben arra nézve is, hogy nincs szívem, szívtelen vagyok. Csak épen ez hiányzott még.

Péter hevesen felugrott helyéről s oda dobta szalvétáját az asztalra.

— Nyakig vagyok, — szólt hangosan. — Ezeket a nevetséges, kicsinyes jeleneteket tűrje, a ki akarja, én nem tűröm tovább.

E pillanatban rá esett tekintete a kis Ditára, az ő négy éves leánykájára, a ki az ebédő sarkában bábjával játszadozva ijedten hegyezte füleit, mikor szülői heves szóváltását hallotta. Ártatlan, kék gyermekszemeit tágra nyitva, a félelemtől ijedten tekintgetett hol egyikre, hol a másikra.

Péter odament a kicsihez, ölébe kapta és magához szoritotta őt. Majd odaszállt a tekintete Marcellához. Egyetlen szót várt csak bizonyosan a neje ajkairól, hogy hozzá rohan-

jon és megvallja neki azt, hogy szívből sajnálja előbbi hevességét.

A feleség azonban nem mondta ki ezt a szót. Állat tenyerébe fektetve, szemöldökét összeránczolva úgy ült ott helyén merev arckifejezéssel, némán, meg sem mozdulva. Holott lelkében ádáz harcz dult, mert ő szerette férjét szíve egész melegével s tudta, érezte, hogy az ura a tiszta igazságot mondta neki az imént.

Büszkesége és makacssága azonban erősebb volt a szerelménél.

Péter erre elkeseredve hagyta el a szobát, becsapva az ajtót maga után.

Nem az első ilyenfajta civakodás volt ez kettejük között öt éves házasság életük folyama alatt. Pedig házasságuk szerelmi házasság volt.

A bájos hajadonból igazán szép menyecske lett. Közép nagyságu, karcsu és kecses termete volt, szőke fürtökkel, mint a velencei nők, azurkék, ragyogó szemekkel, melyekért mindenütt megcsodálták.

Fájdalom, két hibája volt az asszonynak: a féltékenység és nagy mértékben való makacsság, mely sohasem engedte, hogy bevallja tévedését s arra indította őt, hogy megmaradjon a maga daczos állapotában még akkor is, mikor ő volt az oka és kezdője a perpatvarnak. Minthogy pedig Péter sem volt amolyan türelmes bárány, nem egy ízben került rá a sor

Török Aladár lemondása.

Jászberényből táviratozzák: Török Aladár Jászberény felfüggesztett polgármestere nem várta be fegyelmi ügyének elintézését, hanem benyújtotta polgármesteri állásáról való lemondását.

A pártok a fuzió óta.

Az 1875-iki híres fuzió óta a pártok számaránya az egyes választásokon így változott:

1875-ben:	Kormánypárti	333
	Konzervatív	22
	Függetlenségi	37
	Nemzetiségi	24
1878-ban:	Kormánypárti	242
	Egyesült ellenzéki	75
	Függetlenségi	72
	Pártonkívüli	16
	Nemzetiségi	8
1881-ben:	Kormánypárti	235
	Mérsékelt ellenzéki	58
	Függetlenségi	89
	Nemzetiségi	17
	Pártonkívüli	14
1884-ben:	Kormánypárti	227
	Mérsékelt ellenzéki	59
	Függetlenségi	76
	Nemzetiségi	17
	Pártonkívüli	17
	Antiszemita	17
1887-ben:	Kormánypárti	259
	Mérsékelt ellenzéki	46
	Függetlenségi	81
	Nemzetiségi	7
	Pártonkívüli	9
	Antiszemita	11
1892-ben:	Kormánypárti	236
	Nemzetipárti	66
	Függetlenségi	102
	Pártonkívüli	9
1896-ban:	Kormánypárti	287
	Kossuth-párti	51
	Nemzetipárti	31
	Néppárti	18
	Ugron-párti	10
	Pártonkívüli	13
1901-ben:	Kormánypárti	263
	Kossuth-párti	75
	Néppárti	20
	Ugron-párti	11
	Pártonkívüli	13
	Nemzetiségi	5
	Demokrata	1

A szabadelvű párt köréből.

Politikai körökben híre jár, hogy a szabadelvű párt elnökségében változás áll küszöbön. Ugyanis báró Podmaniczky Frigyes, a ki nek választási ajánlólevelével oly nagy »pech«-je volt — az általa ajánlott jelöltek tudvalevőleg mind kibuktak — és a kit utóbbi időben a kormánypárti sajtó nagy része élesen megtámadott, »magas korára való tekintettel« le fog mondani a párt elnökségéről. Podmaniczky lemondását különösen Széll Kálmán miniszterelnök óhajtotta főképp a szabadelvű párt homogenitása érdekében, a minek eddig Podmaniczkyval az élén, a Tisza-klikk állotta útját. Most, hogy a Tisza-klikk teljesen kibukott, csakhamar meg fog történni Horánszkynek belügyminiszterre való kinevezése, a mit eddig a Tiszák ellenzése akadályozott meg. Ez a klikk mint frakció teljesen elvesztette befolyását Széll Kálmánra és most már a régi nemzeti párti emberek is aktív részt fognak venni az ország kormányzásában. Ugyanis a belügyminiszteri tárczán kívül Széll Kálmán még egy vagy két tárczát nemzeti párti férfakkal fog betölteni és meg fogja tisztítani a régi elemektől a főispáni kart is. Már a legközelebbre több főispán kinevezése várható a régi nemzeti párt emberei közül.

Felekezetiég a választásoknál.

Mint már a múlt héten közöltük, Polonyi Géza volt választóihoz intézett búcsulevelében arról panaszkodik, hogy őt kath. vallása miatt buktatták el a szoboszlói kerületnek tulajdonképpen protestáns választói.

E búcsuleveléhez a M. Á. a következő érdekes reflexiókat fűzi:

Lukács Gyula az egyházpolitikai harcok idején készítetett egy kimutatást a szélsőbali kerületek vallási viszonyairól. Ebből kiderül, hogy a kerületek többségében a választók katolikusok, holott a pártban mindig a protestánsok vitték a hangot s a katolikusokat valóságos terrorizálták. Mégis nem akadt kath. lakosságú kerület, mely elfordult volna a függetlenségi jelöltől annak vallása folytán. Imre csak most választotta meg Zenta Bartha Miklóst, Csanády Sándor több országgyűlésen át viselte Félegyházának, e nagy kath. városnak mandátumát s így akárhany példát le-

hetne felhozni a kath. választók türelmességéről, felebaráti szeretetéről. De vajjon van-e hasonlóra példa a protestáns kerületekben? Nincs. Ezek szigorúan ragaszkodnak ahhoz, hogy a jelöltek felekezetiükhez tartozzanak s ha véletlen egy katolikus, ha csak névleges katolikus is megválasztanak, az ellen, mint Polonyi példája mutatja, készek a felekezeti háborúságra.

Csak ezt akartuk, mert ezt kellett konstataálni Polonyi búcsulevele alkalmából. Ime nem mi vagyunk, hanem ők a türelmetlenek, noha ha a kath. választók hasonlóképpen járnak el a szélsőbali kerületek, többségében kath. és pedig számottevő katolikus jelölteket lehetne és kellene megválasztani.

Olasz- és Törökország.

Rómából az a feltűnést keltő hír érkezik, hogy Olaszország Törökországgal formális egyezséget kötött Albániára vonatkozólag. E hír szerint júliusban kezdődtek meg a tárgyalások, a melyek eredményre vezettek. Az egyezményt nem foglalták ugyan írásba, de a jegyzékváltások folyamán — állítólag — teljes lett a megegyezés, mely főbb pontjaiban a következő:

1. Olaszország kötelezte magát arra, hogy elismeri Törökországnak Albániára vonatkozó jogát; viszont Törökország elismeri Olaszországnak azt a jogát, hogy Albániában tetszés szerinti helyeken állíthat föl iskolákat és kereskedelmi ügynökségeket.

2. A két hatalom kötelezte magát arra, hogy egymás jogait kölcsönösen megvédi minden más hatalom ellen.

Az egyezmény következtében Olasz- és Törökország közt annyira javult volna a viszony, hogy a porta önként kötelezte magát arra, hogy az örmények által megkárosított olaszokat kárpótolja.

Gajári Ödön — a „New-York“ igazgatója.

Tudvalevő dolog, hogy dr. Arányi Miksa a New-York életbiztosító társaság magyarországi vezérigazgatója Párisba költözik és mint az intézet egyik igazgatója, ott fogja működését folytatni. A társaság már gondoskodott is utódjáról és ez Gajári Ödön volt országgyűlési képviselő, a ki hosszas tárgyalások után elfogadta a társaság ajánlatát és elvállalta a

kisebb összetűzésekre, ujjhuzásokra, bosszankodásokra, melyek azonban csak rövid ideig tartottak. A viszály alig hogy jött, már elmúlt. Azonban mindannyiszor a férfi volt az, aki a kibéküléshez az első lépést megtette, sőt neje bocsánatát is kérte.

— Ennek a nőnek nincsen szive! — gondolta több ízben a férj. — Ha legalább azt tenné, hogy mikor a józan esze visszatért s belátta, hogy hibázott, nyájas, barátságos arccal fogadna, ha haza jövök. Nem! Még azt sem! Félek, ha tovább is így tart, a szerelmem is megcsappan.

Nehéz szívvél haladt lefele Péter a lépcsőkön. Az utcára jutva egész találmányra neki vágott az utnak egyenes irányban — mikor hirtelen észbe jutott, hogy ezen napnak a délutánján fontos találkája van.

— A jegyzeteim! — szólt elmélyedve és megállapodott.

Izgatottságában úgy hagyta el a házat, hogy észbe sem jutottak azok az okiratok, melyeket pedig nem nélkülözhetett. Nem maradt más hátra, mint az iratokért vissza menni azokat magával hozni.

Midőn otthon a lépcsőkön felfele mendegélt, különös szívszorulást, dobogást érzett. Szemrehányásokkal halmozta volt bár el lelkében feleségét, de azért mégis csak vonzódott hozzá a szive s keservesen megszenvedett, megadta az árát ezeknek a pörlekedéseknek. Ah, ha legalább egy csepp megbánást, töredelmet mutatna

az asszony, mily készségesen magadná a bocsánatot.

Nesztelenül, halkan nyitotta ki és csukta be újra a folyosó ajtaját és a kis szalonon át iparkodott az ebédlőbe.

Dita egyedül volt a szobában. Nagy buzgóságában, melylyel babáival — két nagy és egy kis babája volt — foglalatlanokodott, észre sem vette a közeledését az édes apjának. Ez az ajtófélfák közt állva gyengéd, édes érzéssel legeltette szemét gyermekén. Oda akart futni a gyerekekhez, de a szavak, melyek most annak ajkairól elhangzottak, odaszögezték őt a helyére.

— Te vagy lelke az apa, te a mama, te pedig a kis Dita. Így ni! És most fogjunk hozzá a »haragosdi« játékhöz.

A napsugár játszva belekapott a szőke fűrtökbe és dicsfénybe vonta a kis gyermek, arcot, ez pedig folytatta:

— Ti most oda ültök valamennyien az asztalhoz: papa, mama és a kis Dita. Dita pedig fél, mert ti haragusztok. Most te papa fel állsz az asztaltól, kirohatsz a szobából és becsapod az ajtó magad után. Neked erromamuszka el kell magad ptyeregned, majd keservesen zokognod. A kis Dita is elszomorodik látva, hogy mamája sir. Miért sírsz édes mama? Kérni tőle. Mama azonban nem hallja őt, zsebkendőjvel takarja el a szemét, azután kimegy a szobából s magára hagyja Ditát a szobában. . . igen egészen magára . . .

A játék folyamán eldugta a kicsi a két nagyobbik babát a kötője alá és nézte — nézte a kezében tartott kis Ditát elgondolkozva . . .

Péter, kinek arcát elborította a sápadtság még mindig mozdulatlanul állt a küszöbön. Ez a gyerekjáték a babával valóságos utánczata volt, élethű mása volt annak a jelenetnek, mely az imént az ebédlőben lejátszódott.

De hát . . . a mi azután következett? A folytatás? Ez is valóság lett volna csakugyan? Hihető, hogy Marcella kőszive mindjárt úgy ellágyult volna, a mint ő a lábát a házból kihuzta? Akkor hogy van az, hogy visszatértek is ugyanolyan hidegnek találta arcát s merevnek a tartását?

Erre a kérdésre is megadta neki Dita a feleletet:

— Hanem beesteiedett már — folytatta tovább a gyerek a játékot. . . A mama hazajön. Nem sir már. Félt, hogy a tata észreveszi és bizonyosan megpirongatja. Haragosak mind a ketten, papa is és én csókolják meg egymást, mint máskor . . .

— Figyelj ide Tatus és te is Lily! — szólt most a gyerek az ismét előkerült babákhoz. Most már nem kell tovább haragudnotok. Dita nem akarja. Béküljtek ki! No?

Péternek elég volt abból a mit hallott. Gyors léptekkel haladt végig a szalonon és benyitott Marcella szobájába. Ott tilt a felesége könyvtől nedves arcát kezeibe rejtve. Midőn férje a szobába lépett, hirtelen kiegyenesedett s gyors

New-York magyarországi vezérképviselőt. Mellette, mint ügyvezető igazgató dr. Nagy Gyula, a társaság eddigi titkára fog szerepelni. Egy időre azonban a magyarországi ügyeket Lukács Sándor fogja intézni, a ki mint a társaság ausztriai képviselőjének vezértitkára, megbízást kapott arra, hogy a magyarországi ügykezelést újból szervezze. Ezek a kinevezések már megtörténtek és az új vezérképviselő személyénél fogva bizonyára politikai körökben is nagy feltűnést fognak kelteni.

Röpirat Hock János ellen.

Budapest IX. és X. kerületében oly vehemens a választási küzdelem Springer és Hock között, akik e héten pótválasztás alá kerülnek, hogy Hock ellen szennyos röpiratot adtak ki, melyre vonatkozólag Hock a következőleg védekezik:

Most, a választási küzdelem utolsó pillanatában intéztek egy orvítamást becsületem ellen, hogy a jóhiszemű közönségnek megteremtésével csikarják ki kezükből a biztos győzelmet. Megvadásznak egy röpiratban minden becsületességéről. A nyilvánosság előtt jelentem ki becsület szavamra, a melyhez egyéni tisztességemnek fogalmát kötöm mindörökre, hogy e csunya iratnak minden adata koholt, mert soha nem létező személyektől közöl gonosz czéltól gyáriott hamisítványokat. Széles e hazában ily nemtelen fegyvert még alkotmányos küzdelemben nem vittek. En a sajtópert azonnal megindítom és korlátlan bizonyítási szabadságot nyújtok. Kijelentem azonban addig is, ha csak egyetlen pontja a vádnak tisztázatlan marad, akkor én minden tisztességes ember szemében erkölcsi halott legyek örökre. De hiszen e gonosz rágalomnak nem is ez volt a célja. Maga az író is abban a biztos tudatban írta le koholmányait, hogy be fogják ugyan esukni érte, de legalább megfizették. Egy szerencsétlen elzúllott ember vállalkozott pár száz forintért ellenem a merényletre. A tettest nem ítélem el annyira, mint a bünszerzőt, a ki egy kétségbeesett ügyet ilyen tisztességtelen eszközökkel akar megmenteni. Hazafias tisztelettel Hock János.

240 korona.

Az aradi törvényszékhez postautalványon kétszáznegyven koronát küldtek. A küldője Vatian Romulus, govosdiai görög keleti román

san letörölte a sírás nyomait. Ő azonban mégis észrevette azokat.

— Marcella — szólalt meg szeliden.

A nő arca egyszerre átváltozott. Merev kifejezést öltött, mint a vas. Büszkesége és makaessége nem engedte, hogy elárulja nagy fájdalmát, mely a szívét marta.

— Marcella — ismétlé az ennek daczára is szelid kérlelő, hangon — kérlek, gyere csak velem . . .

Odament az ember hozzá s megfogván a kezét, magával huzta őt.

— Csak csendesen szívem, lábujjhegyen, nehogy zajt csináljunk — suttogta a felesége fülébe.

Az ebédlő ajtaja előtt megállapodott.

A kis Dita odabent tovább folytatta a játékot. Két nagyobbik babája megint beleüszesedett a veszekedésbe; mely ugyanugy végződött, mint a korábbi.

Lázasan dobogó szívvel figyelt, hallgatózott a fiatal házaspár helyén.

Mikor aztán az eleven apróság elhallgatott, mélyen elrészényülve néztek egymásnak a szeméibe, kezeik találkoztak és meleg kézszorításba forrtak össze.

Micsoda leczkét kaptak ők ettől a kis gyerektől!

— Marcella — susogta Péter . . .

A kis menyecske pedig boldogan, zokogva hajította fejét ura vállára.

lelkész. Hogy mi módon jutott az aradi törvényszék ehhez a kis pénzhez, azt Vatian külön beadványban mondja el, mely a pénzzel együtt érkezett meg a törvényszékhez.

A kétszáznegyven korona a radnai országgyűlési képviselőválasztással van összefüggésben s úgy látszik, hogy petíciónak akar a dokumentuma lenni. A beadványban azt mondja Vatian, hogy október másodikán egy borítékban Pank Béla szorossági kereskedő küldte neki azzal, hogy Roth Mór küldi. A beadványhoz mellékelve van egy Vatian címével ellátott boríték. Vatian azt mondja, hogy ő a pénzt a választás napján deponálui akarta Konopy Kálmán választási elnöknek, a ki azonban nem fogadta el; ennél fogva ő (Vatian) azt bírói letélbe helyezi a törvényszéknél.

A beadvány két tanuval van láttamozva; nem érdektelen, hogy az egyik tanu Bocu Széver, Vancsó Gyulának, a Radnán megválasztott képviselőnek ellenjelöltje.

A beadvány írója nem említi, de a bírói letét kétségen kívül előjátéka és egyik bizonyossága lesz a kuriához benyújtandó petíciónak, a melyet Bocu Széverék készülnék beadni. Más célja a bírói letétnek alig lehetne.

A hadapródiskola belélete.

Egy esomó statisztikai adat fekszik előttünk. A hadapródiskoláról szóló jelentések mind.

Végig lapozgatjuk a rovatos íveket s lassankint megelevenednek a nevek a számok.

Háromszázhetvenöt növendékről szól a kimutatás.

375 ifju, ragyogó magyar katonai egyenruhában. Büszkeségei az intézetnek, jövődő reményei a hazának. Izmosak, ügyesek mind, s szellemi kiképzésük meglepően sokoldalú és alapos.

Egy intézetre megelevenedik az udvar. Gyönyörű sorokban vonulnak fel az ifju katonák s egy másik intézetre megállnak mint a fal. Egy lépés igazodni való sem marad a sorok között.

Pódiumot hoznak. Magyar, német, francia nyelven szavalnak, hegedű játékkal gyönyörködtetik vendégeiket, majd felzug a magyar énekek éneke a hymnus és a tudás után az ügyességre kerül a sor.

Egy hang sem hallszik. Kommandó se kell, csak keztyüs kezét emeli fel a sneidig torna tanár és egyszerre mozdul vagy áll a pár száz növendék. Majd a szertornászat messés ügyessége kap meg s a házi bál megmutatja, hogy a parketten való fellépésük is oly biztos és kifogástalan, mint tudásuk és ügyességük.

Az évrő ünnep képe áll szemünk elé, azért természetes, hogy a legmelegebb szimpátiával irhatunk ezen intézetről és vezetőiről.

A statisztika szerint a most már teljes létszámmal működő intézet jelenlegi összes személyzete 550 főből áll és pedig:

1 iskola paraicsnok, 33 tanár és kezelőszemélyzet, 375 növendék és 141 legénységi állománybeli.

A tanári kar és kezelő személyzet állományába tartozik:

26 előadó tanár, 5 segédtanár és hitoktató, 1 kezelőtiszt, 1 gazdaságkezelőtiszt.

A növendékek 4 évfolyamba vannak osztva minden évfolyam egy-egy századot képez és

minden évfolyam két osztályra a) és b) osztályra oszlik. Az évfolyamok elvileg 100 növendéket számlálnak, a természetes fogyatékek következtében a jelen tanévben az I. évf. 105. (ezek közül 5 ismétlő), II. évf. 87, III. évf. 91 és a IV. évf. 92. növendék van.

Az összes növendékek a felvételi feltételek értelmében magyar honosságúak. Egyéb viszonyaikra nézve a következőképpen oszlanak meg:

Vallás szerint van:

Róm kath. vallású	231
Ev. ref. >	89
Ag ev. >	34
Gör. keleti >	8
Gör. kath. >	5
Unitárius >	8

Származásra nézve:

Katonatiszt vagy katona állományuk gyermekei 38.

Allamtisztviselők gyermekei 164.

Allampolgárok gyermekei 173.

Előképzettség szerint a felvett növendékeknek circa 65% a gymnasiumokból, 14% a reáliskolákból, 2% a kereskedelmi iskolákból, 19% pedig a polgári iskolákból, míg 1% a katonai iskolákból lépett az intézetbe.

Kiképzés szerint:

12 növendék a m. kir. honvéd lovassághoz, a többi pedig a honvéd gyalogsághoz nyer kiképzést, hová a végzett növendékek mint hadapródtszthelyettesek osztatnak be.

A tananyag 30 tantárgy, heti 158 órában előadva és pedig:

I. évfolyamban 38 $\frac{1}{2}$ heti óra, ebből katonai és testgyakorlati órák: 4 $\frac{1}{2}$.

II. évfolyamban 40 $\frac{1}{2}$ heti óra, ebből katonai és testgyakorlati órák: 5 $\frac{1}{2}$.

II. évfolyamban 40 heti óra, ebből katonai és testgyakorlati órák: 8 $\frac{1}{2}$.

IV. évfolyamban 39 heti óra, ebből katonai és testgyakorlati órák: 8 $\frac{1}{2}$.

Az órarend nagyobb arányu, mint a középiskolákban, innen van a sokoldalú kiképzés, mely hogy alapos is, az a szerencsésen összeválogatott tanári karnak köszönhető.

Az intézet tanárai.

I. oszt. századosok:

Pogány Antal, kisigmándi Hamary Kornél, Kermeszky György, arnótfalvi Arnótfalvy Alfréd, Palotás Fausztin, Hausser Henrik, homoród-szentpáli Szentpály Gábor, Kálai Lajos Székely László.

II. oszt. századosok:

Burza Károly, Gaál Sándor, felsőmurai-ostorharics Horváth Gerő.

Főhadnagyok:

Jurassek Elemér, giczi-assa és ablánczkürti Ghyczy Géza, Seregélyi Dezső, Bethlenfalvy Imre, Kirchlechner Károly, Szőke Endre, Cavallár Ödön, Kovács Mihály, Szvoboda Imre, Fekete Károly, Kovács József.

I. o. egyházi tanár:

Aranyossy József.

I. o. ezredorvos:

Dr. Fenyő Armin.

II. ezredorvos:

Dr. Bodó Sámuel.

I. o. szds:

Brand Győző.

Főhadnagy kt.

Palotai Armánd.

Az I. osztályú növendékek névsora a következő:

A) osztály.

Aradi János, Acs Lajos, Bereghy József, B'ivel Ferencz, Botka Miksa, Brokes Sándor, Bodó Ferencz, Csapó Béla, Csiby Sándor, Ember József, Engeszer József, Erdélyi Sándor, Fodor Gyula, Ferenczy Kázmér, Gindele Sándor, Gaál Imre, Gobubovics Lajos, Gricbsch Géza, Hindy Béla, Hubay László, Husvay Leo, Ilyés Sándor, Komáromy László, Komlósy Gyula, Kuba Vilmos, Kuczka Endre, Lakatos Béla, Landmann Rezső, Laposán József, Lovass István, Marik Gyula, Mokcsay Dezső, Nagy Zoltán, Nyitrai Zoltán, Oláh János, Polyák Károly, Ragány Dezső, Rasztoczy Ferencz, Scholtz Dezső, Seress Jenő, Simon József, Strausz Károly, Szalai Lajos, Szatmári Ferencz, Szedlácsék János, Szilágyi Antal, Strniskó Aladár, Tarsai Balázs, Tonelli Rezső, Tonheiszler Elemér, Turcsányi Pál, Uy Kálmán.

I. B) osztály.

Bauner Miklós, Becker Béla, Bodó János, Bodor Sándor, Boros Andor, Bosnyák István, Bossányi László, Csakurda Henrik, Debreczeni András, Dencz László, Dittrich Ervin, Dortsák Gyula, Fekete Pál, Ferenczi József, Finy Béla, Genersich Oszkár, Gerecz János, Gombos Elemér, Henselmann Kamill, Horváth József, Imrich Ferencz, Jung Sándor, Kelemen István, Kitticsán Jenő, Kmetty Béla, Kómesz Mátyas, Kovacev Dezső, Sz. Kovács János, Kovács József, Kuzskó András, Lázár Odón, Micsky Imre, Molnár Oszkár, Molnár Sándor, Müller Alajos, Muntján Béla, Nemcsik Zoltán, Poden Antal, Pollacsek Albin, Rády Ferencz, Rátkay László, Rácz Gyula, Rozgonyi Lajos, Schröder István, Selyem Dezső, Schvöger Béla, Szász István, Szilassy Iván, Szirmay László, Sztancsek Jenő, Tóth Béla, Turmenstein György, Zuisku Ferencz.

Erzsike kir. hercegnő férjhez megy.

Csak úgy hitták családi körben, hogy »Erzsike«. Kis lánynak, kis magyar lánynak nézték, a kit szeretett, becézgetett édes apja, édes anyja, nagyszülei s az egész magyar nemzet. A mi kis Erzsikónak neveztek s neve említésére csak akkor haragudtunk meg, ha németül olvastuk valahol:

— Erzherzogin Elisabeth.

Hogy ehhez a bájos gyermekhez másnak is van köze, nemcsak a magyar nemzetnek!

S addig-addig gyönyörködtünk benne, míg a bájos gyermek bájos hajadonná serdült s egyszer csak azt olvastuk, hogy Erzsikét, a királyi család féltett, szeretett rózsaszálát szívére akarja tűzni egy osztrák főúr, egy ulánus főhadnagy.

A hír valóság: Erzsike kir. hercegnő férjhez megy, vőlegénye Windisch-Graetz Ottó herceg. Nem uralkodóházbeli, de uralkodóházzal egyenrangú családból származik.

Elmegy hát tőlünk — de van távozásában főlemelő: a köteendő házasságot a szerelem fonta össze, a szerelem arat újabb diadalt a rideg politika fölött.

Az eljegyzés tegnap történt meg.

A vőlegény.

Windisch-Graetz Ottó Weriand Hugó Ernő herceg Bécsben született 1873. október hetedikén, tehát éppen most huszonnyolcz esztendő. Rangjára nézve császári és kir. kamarás, főhadnagy az Ottó főherceg nevét viselő 1. sz. uhánus ezredben, amely Bécsben állomásozik.

A Windisch-Graetz-család a német standesherrek közé tartozik, azaz ama német, (régente »birodalmi rendi«, ma »alárendelt standesherri«) hercegi és grófi családok közé ta r

tozik, amelyek származás tekintetében az uralkodó fejedelmi családokkal *egyenrangúaknak* tekintendők.

A menyasszony.

Erzsébet kir. hercegnő eljegyzése Windisch-Graetz Ottó herceggel hétfőn történt meg.

A fiatal kir. hercegnő a herceggel múlt év őszén egy főrangú pikniken ismerkedett meg. A legutolsó udvari bálón általánosan feltűnt, hogy Erzsébet kir. főhercegnő, miután az első waltzer is Windisch-Graetz Ottó herceggel tánczolta, a herceget azután még több más tánczra is felkérte. Intim, az udvarhoz közelálló körökben már akkor emlegették, hogy a kir. hercegnő közel áll az eljegyzéséhez.

Most a legnagyobb határozottsággal emlegették, hogy a kir. hercegnő felséges nagatyjához fordult, a kire rábízta szívügyét, mire az uralkodó kijelentette, hogy a házasságba beleegyeznek.

Erzsébet kir. hercegnőt szerencsegyermeknek tartják, mert vasárnap született. 1883. szeptember 2-ika, amikor a kir. hercegnő Luxemburg kastélyban a napot megpillantotta, ép vasárnapra esett.

Mint az uralkodóház minden tagja, a legfontosabb nevelésben részesült.

O Felsége a király unokáját tudvalevőleg nagyon szereti. A kir. hercegnő 1900. farsangján jelent meg először nyilvánosan az udvarnál tartott bálon, hol az akkor 17 éves kir. hercegnő külső megjelenésének bájával magára vonta a közfigyelmet.

Az eljegyzés híre Budapesten.

Az uralkodóházban készülődő eseménynek híre Budapesten vasárnap este a szabadelvű körbe érkezett legkorábban.

Az ifjú kir. hercegnőről leginkább azokat beszéltek, a mik arra vallanak, hogy mennyire szereti Magyarországot. Atyjától, az elhunyt Rudolf trónörökösötől örökölte át a magyarok iránti szeretetét. Kitűnően beszél magyarul s néhány verset is irt magyar nyelven. Az idei télen készülődött Budapestre, hogy a Czirákyék bálján csárdást tánczoljon. Fáradhatatlanul tanulta a csárdást, de ez a látogatás elmaradt.

A politikusok kivétel nélkül nagy lelkesedéssel beszéltek az eseményről, abból a szempontból is, hogy e házasságba való beleegyezésével a király újból tanúságot tett amellett, hogy a házasságnál a vonzalmat tekinti leginkább irányadónak.

Ő Felsége Lónyay grófnénál.

Bécs, okt. 14. (S. t. t.) Ő Felsége a király ma délután fél órai látogatást tett gróf Lónyay Elemérné, Stefánia kir. hercegnőnél; valószínűleg ez alkalommal lett eldöntve, hogy Erzsébet kir. hercegnő esküvője Windischgraetz Ottó herceggel január végén vagy február hó elején lesz megtartva.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Október 18. Iparisk. biz. ülés a városházán d. u. 4 órakor.

Október 19. 20. Lóverseny Nagyváradon.

Október 23. Képviselőválasztás Székelyhídon.

November 19. Az Erzsébet leányárvaház zászlószentelési ünnepélye.

UJDONSAGOK.

Kossuth Ferencz Székelyhídon.

Kossuth Ferencz a függ. és 48-as párt vezére tegnapelőtt látogatott el a székelyhídi választókerület nagyobb községeibe, hogy dr. Molnár Akos Kossuth-párti képviselőjelöltjének zászlaját győzelemre segítse.

A pártvezér egyedül érkezett szombaton este *Ermihályfalvára*, ahol fátyás menettel fogadta a Molnár-párt és folytonos éljenzések között kísérte a Nemzeti szállodába.

Az érdeklődés azonban főleg Kossuth Ferencz *székelyhídi* látogatása elé irányult, mert az hírlett, hogy az ellenzék tüntetést szándékozik rendezni ellene. A tüntetés ugyan elmaradt, de az az egy bebizonyult nemcsak a székelyhídi, hanem a diószegi látogatásokból is, hogy a Kossuth név nem elég erős arra, hogy a kitört választási mozgalmakat elcsillapítsa.

A Molnár-párt egy kérvényt nyújtott be hogy Kossuth Ferenczet az előjáróság fogadja. A kérelmet 10 szóval 9 ellen elvetették. Ehhez a rossz omenhez járult még a 3 napos zuhogó eső.

A menet 12 órakor érkezett meg zászlós bandériummal és mintegy 20 kocsiával.

Kossuth Ferenczet zugó éljenzés fogadta az emelvényen s beszédje kezdetén mindjárt egy leleplezést tett. A megbuktatott párt vezetősége ugyanis, hogy az egyoldaluan informált pártvezért eltérítse attól, hogy osztályharcnak szolgáljon eszközévé, Püspök-Ladányig elébe utazott és ott átnyújtotta Szunyogh Zsigmond pártonkívüli jelölt nyilatkozatát, melyet Benedek János és dr. Bakonyi Samu képviselők előttemeztek, hogy kész megválasztása után belépni a függetlenségi és 48-as pártba.

Kossuth Ferencz erre nézve kijelentette, hogy a nyilatkozat már elkésztett, minthogy ő kilépett semleges álláspontjából és dr. Molnár Akos jelöltségét támogatja.

Ezután Kossuth Ferencz tiszteletére dr. Molnár Akos képviselőjelölt nyaralójában nagy diszebedet adott, melyben részt vett a Molnár-párt egész vezetősége.

Estére kelve az izgatott hangulat át is törte a rend korlátait. A korezmában parázs verekedés támadt a különböző pártállású választók között. A rendőrség azonban idejekorán közbelépett és megtisztította a csatatert.

Kossuth Ferencz ezenközben társaságával Diószegre ment, a hol szintén lelkes fogadtatásban volt része és nagy sokaság hallgatta a beszédét. Hétfőn Kossuth Ferencz körútja folytatására elutazott.

* A premontreiek gyűlése. A jászóvári és csornai premontrei rend az elmúlt héten közös káptalani ülést tartottak Csornán, a melyen rendi ügyeket beszéltek meg. A tanácskozáson a nagyváradai rendházat Kolunovits Sándor főgymnasiumi igazgató képviselte. A tanácskozások után meglátogatták a szombathelyi rendházat, tisztelegtek dr. István Vilmos felsz. püspöknél.

* Athelyezés. Ferenczy Miklós postatávirda tiszt Debreczenből Nagyváradra helyezettett át.

* Esküvő. Konvicska Ferencz nagyváradai háztulajdonos 48/49-iki honvéd október 30-án tartja esküvőjét özv. Szőke Jánosnéval.

* **A főispán a miniszternél.** Dr. Beöthy László főispán vasárnap este Budapestről hazaérkezett. A főispán a belügyminiszterrel érkezett s jelentést tett a biharmegyei képviselőválasztásokról s az ismeretes *Örley*-féle margittai levélről.

* **A közkórház ügyei.** Biharvármegye kórházi választmánya tegnap délelőtt ülést tartott a vármegye székházában. *Szunyogh* Péter alispán elnökölt, jelen voltak: id. Gálbory Sámuel, dr. Wallner Ödön, Miskolczy Árpád, Gerő Armin, dr. Barta János, dr. Révész Vilmos, Száraty Endre, Balogh Elemér jegyző. Az elnök bejelentését, arról, hogy a miniszter a jövő évi költségvetést jóváhagyta, tudomásul vették. *Guttmann* József építész a kórházi építkezések és átalakításokról a II. kereseti kimutatást be-terjesztette. A választmány egy albizottságot küldött ki azzal, hogy vizsgálja felül a teljesített munkálatokat s tegyen arról jelentést. — A különféle szükségletek szállítását a következőkre, mint legelőnyösebb ajánlattevőkre bízták: fogyasztási cikkek, fűszerek: Kádár János; fehérműek: Oláry Gyula; ágyneműek: Jung és Flegmann, porcellán felék: Deutsch K. I.; koporsó és hullaszállítás: Germán Károly; fa: Bródi Sámuel; emailrozott és vasedények: Andreyi cég; papucs: Moskovits Farkas és társa; szikviz: Nagyvárad szikvizgyár részvénytársaság. Még néhány apróbb ügyet intéztek el s az ülés véget ért.

* **Ellenőrzési szemlék.** Tegnap kezdődött az idegen hadkötelesek ellenőrzési szemléje. Ma még folytatják. A ki a szemlére nem jelenik meg, büntetést mérnek reá.

* **A vasutállomás kibővítése.** A nagyvárad vasutállomásnál nagy erővel dolgoznak a felvételi épület átalakításán, illetve újjáépítésén. A régi pénztárhelyiségek, várótermek helyén valóságos romhalmaz van. Természetesen a várótermek, éttermek nagyon össze vannak szorítva s az utazó közönségnek sok kellemetlenséget okoz a zűrzavar. De segíteni ez időszert ezen nem lehet, csupán a munkálatokat kell gyorsan végezni, hogy az új épületet mielőbb átadhassák a forgalomnak.

* **A törvényszéki palota renoválása.** A törvényszék palotájának másodemeleti menyezete tudvalegőleg annyira elrohadt, hogy a hivatalokat ki kellett költöztetni, mert egyes helyeken már leomlott. A nyár folyamán az egész menyezetet újra építették, még pedig téglából, vasak közé. A munkálatokkal már elkészültek s a napokban beköltöznek a másodemeleti szobákba. Ezzel megszűnnek az eddigi abnormis állapotok, hogy több bírósági és 9 aljegyzőnek kellett egy szobában dolgozni.

* **Bosnyák vendégek a fővárosban.** Vasárnap délután érkeztek meg külön vonaton Budapestre tanulmányi kirándulásukban a bosnyák iparosok és kereskedők, kiket a magyar kereskedők hívtak meg. Százhuszonhat előkelő iparos és kereskedő jött a fővárosba, kiket a pályaudvaron *Halmos* János polgármesterrel az élén fényes társaság fogadott, amelyben képviselve voltak az összes kereskedelmi egyesületek és intézmények képviselői is. A vendégeket Fürst László üdvözölte, akinek beszédére Kraljevics Vászó szarajevói tekintélyes nagykereskedő válaszolt, megköszönve a meleg fogadtatást.

* **Edvárd király életbiztosítása.** Edvárd angol király betegségének a híre s az a jelentés, hogy a koronázás elmarad, az egész világon nagy feltűnést keltett, de London kereskedői köreiből meg valóságos konsternációt okozott. A kereskedők oly nagy megrendelést kaptak és vártak még a koronázásra,

hogy mikor a király betegségének a híre kiszivárgott, megdöbbenve gondoltak rá, mi lesz velük, ha a koronázás csakugyan elmarad. Oriási üzletek, nagy tervek, egyszerűen füstbe mennek majd. Az angol kereskedők mindezt látták előre, de a hamisítatlan üzleti szellem és leleményesség pompás mentő eszközre vitte őket rá. Ok maguk biztosították az angol király életét, hogyha Edvárd netalán meghal és a koronázás alkalmára költött ügyletek semmivé lesznek, legalább a biztosítási összegben kapjanak kárpótlást. Az ügyes ötlettel egy egész sereg londoni kereskedő biztosította az angol király életét. Am most közbejött a pozitív hír, hogy a koronázás a király betegsége miatt elmarad és ennek az a következménye, hogy a biztosítási társulatok nem fogadják el többé biztosítást a király életére.

* **Betörés a Bölöny házába.** Bölönyék Szaniszló-utcai házába a betörés még a múlt hét valamelyik napján történt, de csak a háziak megérkezése alkalmával jöttek nyomára. *Bölöny* József volt intendáns nejével szilasi birtokán időzött, ahonnan most szombaton, az az f. hó 12-én a Boccaccio előadására jöttek s alig léptek be a szobába, megdöbbenve tapasztalták, hogy avatatlan kezek vandál pusztítást vittek véghez. Elvittek 14 nagy ezüst kanalat, 10 kis ezüst kanalat, 8 nagy ezüst villát, 13 kis ezüst kést, 3 ezüst mártás kanalat, 30 fekete kávé kanalat, egy fűzelékes kanalat, melyek B. S. monogrammal voltak ellátva, 41 aranyozott ezüst pityke gombot mindegyikben 4 smaragd kövel; egy 12 mm. forgó pisztolyt; két látesövet, egy arany medaillont, egy pár antik drágaköves ezüst fülbevalót, egy hasonló nagy mellesattot és egy karkötőt. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, rögtön megtette a legmesszebb menő intézkedéseket és mint tudomásunkra jutott, a tettesnek nyomában vannak.

* **Fiatal öngyilkos.** Nem ismerte még az élet gondjait, nem ismert örömet, bánatot, szülei gondozták, becézték s megvált mégis az élettől. 11 éves volt még csak *Keresztési* József bérkocsis Róza leánya, s megfoghatatlan okból a ház padlásán felakasztotta magát. Huga délelőtt 10 órakor vette észre az esetet s az apja nadrágszíján függő testvérétől oly annyira megijedt, hogy le is esett a padlásról. A gyermek hullája a szülei háznál van kiterítve és el van rendelve a törvényszéki boncolás is.

* **Elismerést a helyi iparnak.** A királyi tábla épületében elhelyezett kir. főügyészség részére most vette át a város a butorzatot és felszerelést. A szakértők a legnagyobb elismeréssel szólottak a butorokról, amelyeket *Tarsoly* Ferencz, *Kovács* Kálmán és *Széles* György nagyváradi asztalosok készítettek. Ebből lehet látni, hogy nem szükséges ma már minden iparcikkért Bécsbe vagy Budapestre menni s vállalkozók útján másodkézből beszerezni, mert a helyi ipar már igen szép fejlettséget ért el. A butorok csinosak, szépek s az utolsó darabig mind helyben, a fentebb említett három kiváló iparos műhelyében készültek, elismerést szerezve általuk a nagyváradi iparnak.

* **Ragadós kezű vendég.** Az aradi »Király« szállóban több mint egy hete volt megszállva *Bosnyák* Imre, ki ezen idő alatt háborítatlanul élvezte a szálló által nyújtott kényelmet. Tegnap éjjel azonban, tudán kívül látogatója akadt, aki szintén a »Király« szállónak volt vendége. Az ismeretlen, de a más pénzt kedvelő vendég elemelte *Bosnyák* 1150 korona készpénzét és antik arany óráját és azzal minden további gondolkodás és köszönés nélkül reggeli 3 órakor odébb állott. Az ottani rendőrség a nagyváradi táviratilag kérte fel a ragadós kezű szállóvendég kézrekerítésére.

* **A jövő évi hadgyakorlatok.** Megbízható katonai helyről kapjuk azt a hírt, hogy a jövő évi hadgyakorlatok Erdélyben fognak lefolyni és pedig Segesvár és Székelyudvarhely környékén. Különösen szép eredményt várnak a Nagyszébenben állomásozó XII. számú hadtest részvételétől, s melynek a VII. hadtesttel való gyakorlatozása lesz a legérdekesebb pontja a határszélen tartandó hadgyakorlatoknak.

* **Küzdelem a vonaton.** Halálos küzdelemnek voltak szemtanui tegnap éjjel a Valóc és a galicziai határ között az éjjeli vonat utasai. Ezen a vonaton utazott ugyanis *32 magyar ujoncz*, a kiket Galicziába vittek az ott állomásozó huszár ezredekhez. Az ujonczok között utazott egy *Tripuska Mihály* nevű ujoncz is, a kit bántott az, hogy el kell mennie katonának, de még jobban az, hogy itt kell hagynia Magyarországot. *Tripuska* már az uton emlegette, hogy őt élve nem viszik ki az országból, de társai kinevették. Munkácson mialatt a vonat állott, meg akart szökni társaitól, de észrevették s ettől kezdve a vezető altiszt különösen ügyelt rá. A mint Valócot elhagyta a vonat s közeledett a galicziai határhoz, *Tripuska* hirtelen az ablakhoz ugrott s azt felrántotta és kiugrott az ablakon. Társai elkapták az egyik lábát s *Tripuska* egész testtel, fejével lefelé lógott a vonatról, mignem egy hatalmas rugással kirántotta a lábát s fejével lebukott a sínek közé. A vonat kerekei elvágta a nyakát, úgy, hogy a fej messze elgurult a törzstől. Mire a vonatot megállították, már csak az iszonyuan megcsontított testet találták meg.

* **Rablógyilkosság a havasok között.** A román határon lévő borgói havasok között véres gyilkosság történt e napokban. Ince Balázs feleségével és két felnőtt leányával, továbbá *Füri* Tamás, *Dénes* József, *Dénes* Áron és *András* Mihály székely munkások még a tavasszal Romániába vándoroltak, a hol egész mostanáig mezei munkával foglalkoztak. Most, hogy a munkaszünet beállott, az említett munkások utrakeltek, hogy megint haza térjenek Csikba, magukkal hozva megtakarított pénzüket. Utközben azonban, amin a gorbói havasokon mentek keresztül, romániai favágók megtámadták őket s minthogy pénzüket nem akarták átadni, *Füri* Tamást, *Dénes* Józsefet és *Dénes* Áront agyonverték, a többieket pedig mindenüktől kifosztva utnak eresztették. Ince Balázs, a ki feleségével és két leányával megszabadult, a magyar határon jelentést tett a csendőrségnek, mely a helyszínre érve a három agyonvert embert megtalálta, de a rablók már akkor elmenekültek román területre s e miatt nem voltak üldözhetőek. A hatóságok megtették az intézkedéseket a rablók elfogatása iránt.

Verekedés az aradi uton.

A vasárnapi munkaszünet unalmas perceit a kecskelábu asztal mellett tölti el az egész héten nehéz munkát végző munkás. Jut a heti keresményből egy kis sziverősítőre is, az első pohár után jól esik a második, utána lecsuszik a harmadik, ötödik, hetedik s a felbuzdult érzelmek, mondjuk legényvirtus meg akarja ilyenkor mutatni, ki a legény a csárdában.

Nem ritka dolog ez, a vasárnapoknak rendszeresen megvan a szenzációja.

Paraszt bál, a közönséges ember bármilyen fajtájú mulatozása, *fokos*, *bevert koponya*, *vér*, hatósági beavatkozás nélkül el sem képzelhető. A pálika s bor okozta mámort ki kell aludni a rideg dutyi kemény dikóján.

Most vasárnap is a *Boldizsár*-féle vendéglőben barátságos poharazással töltötte idejét *Orosz* Gábor, *Mezei* és *Lukács* mező-őr, egyetértőleg üritgetvén a kupiczákat. Az össz-

hangot egy csavargó megjelenése azonban megzavarta, ennek sértő, henczegő magaviselete felkelté bennök a legényvirtust. *Elő a fokossal! Ki a tolakodóval!* Egy, kettő, lett olyan parázs verekedés, hogy a korecsma képei eltáptották szájokat csodálkozásukban.

A rendőrök megjelenése csak növelte a zavart. A közös ellenség, a hatósági közeg ellen fordultak mostan mindnyájan. A szür alól előkerült a revolver is, a bicskák megvillantak a levegőben... Siri csend lett. Itt vér fog folyni...

De nem! Egy kötelesség tudó rendőr szempillantás alatt kicsavarta a Lukács kezéből a revolvért s ezzel lelohadt a verekedni akarók bátorsága is. Nem folyt vér és szép csendesen mentek be az éji szállást elfoglalni s barátságosan üdvözölték reggel tiszta fővel a vendégszerető hajlékot.

IRODALOM.

A Petőfi-társaság ülése. A Petőfi-társaság vasárnap délelőtti tartotta ülését. Elsőnek Szana Tamás olvasta fel Tóth Sándor »Petőfi szerelme« című értekezését, majd Váradi Antal szavalt el egy »Jézus Egyiptomban« című legendát. Utána Szabóné-Nogáll Janka egy kedves elbeszélését tapsolták meg és végül Bartók Lajos *Ihász* Aladár vendég versét olvasta fel.

Igazságszolgáltatás.

Párbaj. Fráter Zsigmond nagyváradai bankhivatalnok még a múlt őszen párbajt vívott két honvédségi tiszt helyett. A kir. törvényszék, tekintettel arra, hogy mindkét esetben Fráter volt a kihívott fél, *öt nap* *államfogházra* ítélte, melyben ő megnyugodván, az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Kismama (előszöbr.)
Szerda: Kismama.
Csütörtök: Otthon.
Péntek: Gascognei nemes.
Szombat: Gascognei nemes.

Tanay Frigyes.

— Figaró házassága.

Az előadott darab helyett egy fiatal művész nevét írjuk címül, egy fiatal művészt, a ki a nagyváradai közönség tetszésébe játszott egy régi, régi vigjátékot.

A szekundák boldog világából, a szigorú tanár ur által főbenjáró büntetés terhe alatt házi olvasmányul feladott poros könyvekből elővarázsolta nekünk a derék Figarót. Beaumarchais volt a mi francia társalgónk, az ő vigjátékából tanultuk meg a francia társalgást olyan fényes sikerrel, hogy boldogan csaptuk a falhoz, mikor elkészültünk a »praeparálásával.« És most ezen a majdnem másfél százados darabon mulattunk, kacagtunk, akár csak egy modern vigjátékot.

Ebben a sikerben Tanayé az oroszánrészt. Modern színész minden ízében, naturalista a szó legnemesebb értelmében. Gyönyörűség volt sima, gördülékeny előadását látni és hallani; az ódon vigjátékot ez előadás által modernizálta teljesen. Egy hiánya volt előadásának: a gyenge hang. Nem tudjuk, organuma gyöngye-e vagy szándékosan tompította-e a hangját, de erősebb

árnyalat néhol nem ártott volna. E miatt vesztett el pl. az V. felvonásbeli nagy monológ hatásának javarésze. A monológ egyáltalán nem kedvelt eszköze a modern színműveknek, azért monológot (szindarabban!) nem lehet tisztán a modern társalgó moderban előadni, mert — untat. Régi dolog, régi módra, kevés élénkítő páthosszal vegyítve kell előadni. E némileg gyöngye hang hiányát bőven pótolta azonban az az ügyesség, melylyel vele bánni tudott. Egyáltalán annyi színpadi tudást mutatott be, hogy csak sajnálnunk lehet, miért nem jött tavaly, mikor szó volt róla, Nagyváradra. Ugy értesülünk különben, hogy a Vigszínházhoz szerződtek.

Ott is meg fogja nyerni a közönséget, de csak lassankint. Tegnap is lassanként melegedett bele közönségünk a lelkesedésbe, de akkor aztán tapsolt minden felvonás után.

Helybeli szereplőiknél nagy kár volt szereptudásuk fogyatékosága, mely a gördülékenységet követelő előadást lépten-nyomon döczenőre vitte. Ezt leszámítva, sok derűtséget okoztak nekünk is. A derűtség néhol a természetesség rovására ment, így a torzított jelmezek korhűségében alapos okunk van kételkedni. Elegánsan, ügyesen és természetesen játszott Pataky Béla (Almaviva gróf). E. Kovács Mariska (Rozina) az első négy felvonásban hidegen hagyott: a végén ő is tetszett, épp úgy mint *Pintérné* (Zsuzsi) az egész darabban. *Szohner* Olga (Cherubin) nagyon érzékenyedve fogta fel szerepét; több tűz nem lohasztotta volna a szerepet. Annál jobban *gyújtott* azonban igazán izléses apródi ruhája. Kitűnő kerítés volt *Bérczi*; már Főredi tulzott, riktásra dolgozott, Bognár maszkja dettó. Megemlítendő még Benkő Jolán, Kulinyi Mariska, Krasznay és Vank István.

Közönség fölötté közepes számmal.

Dr. K. A.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután Lukács Sándor népszínművét a Vereshajut adták, a címszerepben *Orley* Flórával kinek több ének számát megismételtették.

Este a régi operettek egyik legszebbikét, a »*Boszorkányvár*«-t elevenítették fel. — A pompás zenéjű operettben nagy számú publikum gyönyörködött, *Székely* Irén Goralie szerepében tündökölt, — az ujrázásoknak, tapsnak alig akart vége szakadni. *Amon* Margit, ügyes játékaival és énekszámával, — melyek között volt Váradi karmester »*Diskrécz* ó-coupléja — ért el nagy hatást. *Perényi* és *Pintér* hangjuknál voltak, nagyon szépen és kifogástalanul énekeltek. Nyáray beteg lévén, szerepét Dési Alfréd játszotta, ki tekintve azt, hogy hősszerelmes — elismerést érdemel, hogy beugrik ilyen szerepekbe is. Kár, hogy hangja semmi sincs. (m)

A gascognei nemes. Suppé szépséges operettjét, mely annak idején nagy díszséggel járta be a világ színpadait, pénteken ujtják fel színházunkban és szombaton másodszer adják a Gascognei nemes, melyben az operett személyzet legjava erőinek kitűnő szerepe van. *Székely* Irén Maryt, *Amon* Margit Cásarikát fogja énekelni a darabban, melynek egyik érdekessége lesz a gyönyörű rokka dal, melyet a kar énekel. A főszerpeket még *Perényi*, *Pintér* és *Füredi* játsszák.

A kis mama. A Vigszínházban oly nagy sikert aratott poetikus hang, kitűnő vigjátéknak, a Kis-mamának, a mely ma kerül először színre a Szigligeti-színházban, érdekes zene részei is vannak, a melyek szokatlanságuknál fogva rendkívüli kedvessé és élénkítő teszik különösen a darab harmadik felvonását. A drámai személyzet, élükön P. Szép Olgával több énekszámot fog előadni Várady Aladár karmester vezetése alatt, ki e célból épp úgy, mint a vigszínháznál, a színpadon fogja zongorán kísérni a szereplőket.

Otthon. Csütörtökön Sudermann nagyhatalú drámáját, az Otthont adják. Magda szerepében Kacziány Violával.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 18.

Idénybérlet 18.

Nagyváradon, kedden, 1901. okt. 15-én

A K I S M A M A.

Vigjáték

S Z E M E L Y E K :

Bruck Valentin, zenész — —	Pataky Béla
Henriette, testvére — — —	E. Kovács Mariska
Brigitta, nevelőnőjük — — —	P. Szép Olga
Saint-Potant, vicomt — — —	Deésy Alfréd
Ma Rochebardiére — — —	Bézei Gyula
Daoulas báró — — — —	Krasznay Andor
Daoulas báróné — — — —	Tóvári Anna
Bernerette, unokahuga — —	Kacziány Viola
Dubois, marquisné — — — —	Váradiné

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Tánlászék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap szerdán, okt. 16-án

A kis mama.

Vigjáték.

S P O R T.

A nagyváradai löversenyek. A Nagyváradon folyó év október hó 19. és 20-án tartandó ügető- és löversenyekre a nevezések már le zártak. A versenyzők élénk érdeklődést tanúsítanak a nagyváradai versenyek iránt, mi biztos kijelentést nyújt arra nézve, hogy október 19. és 20-án szép versenyekben fog az érdeklődő közönség gyönyörködhetni. A verseny-egylet a pályát már most olyan karba helyezte, hogy a versenyzők már használhatják.

Agarászverseny Nagyszalontán A biharmegyei agarászok ismét találkozóra gyűlnek ez év őszen a szalontai gyepen. Az agarászokhoz kiválóan alkalmas *Barmódpusztát* szemelték most ki versenyük teréül. A gavalér házigazda ismét *Szabadhegyi* Géza lesz a gyepvezéradutáns *Csanády* Jenő, szalontai szolgabíró. A verseny időpontját a napokban határozzák meg *Szabadhegyi* Gézával *Pallay* Lajos agarászegyleti elnök és gárdája. Valószínűleg október végén vagy november elején lesz a múlt évi műsor szerint. Részvételüket kijelentésbe helyezték: *Bölyny* József és neje, dr. *Beóthy* Pál és neje, ki versenyt lovagol a legkiválóbb agarászokkal, továbbá a *Nadányiak*, *Csapók* és *Tardyak*, valamint a váradai huszárszektikar is méltólag lesz képviselve.

REGÉNY-CSARNOK.

KÖVESSÜK ÖT!

Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: dr. Rada István. 16.

Mikor a katonák a Názáretihez közeledtek és lehúzták ruháit, a nézők között kiáltások hallatszottak:

— Király, király, ne hagyj magad, király!... Hol vannak a légiók?... Védj magadat!...

Ez ordításokba harsogó kacaj vegyült. Az ember azt hitte volna, hogy az apró kövekkel

behintett egész fensikot rettenetes sikoltozás tölti be.

Eközben az elíteltet a földre fektették, hogy kezeit a keresztgerendára szegezzék s ezzel föluzzák őt a függőleges gerenda csúcsára.

E pillanatban egy, az ágytól nem messze álló és fehér talárba öltözött ember hamuval hintette be fejét s messzeható és kétségbeesett hangon kiáltotta:

— Belpoklos voltam s ő meggyógyított engem! Hát őt feszítik keresztre?

Antea sápadt lőn, mint a fehér gyolcs.

— Meggyógyította őt... Hallod Caius!

— Nem akarsz haza menni? kérdé Cinna.

— Nem, maradok.

Mérhetetlen, vad kétségbeesés szállta meg Cinna-t azért, hogy nem fordult a Názáretihez, hogy gyógyítsa meg feleségét.

De e pillanatban a katonák az elítelt kezeire tették és egy kalapáccsal beverni kezdték a szegeket. Hallani lehetett a két vas halk összeütődését, azután a hang egyre erősebb lőn, a mint a szegek hegye átverte a testet és a fába hatolt.

A tömeg ismét hallgatott, hogy a jajokban gyönyörködjek, melyeket a szenvedés a Názáreti ajkaira csalhatott. De ez néma maradt s a fensikon csak a kalapács baljóslatu ütéseit lehetett hallani.

Végre, mikor a munka be volt fejezve, az elítelt testét a keresztel együtt felállították. A százados éneklő és monoton hangon parancsokat adott s az egyik katona a czölöphöz kezdte szegezni Jézus lábait.

A reggel óta tornyosuló felhők most elhomályosították a napot. A vakító fény, melytől a távoli hegyek és a sziklák égtek, egyszerre kialudt. A világosság elenyészett. Ijesztő, rézvörös homály borult ez egész vidékre s annál sűrűbb lőn, minél jobban elboríták a felhők a napot.

Mintha valaki pusztító sötétséget eresztett volna le felülről. Egyszer-kétszer égető szél rohant keresztül, azután elült. A levegő kiállhatatlanul nyomasztó lett.

Egyszerre a vörös fények is elsötétültek. Az éjsötét felhők óriási gomolyokban ereszkedtek le a népre és a fensikra. Vihar közelgett... Mindekit aggodalom fogott el

— Menjünk haza, — mondá ismét Cinna.

— Még látni akarom őt! felelé Antea.

A félhomály eltakarta a keresztiken függő testeket s Cinna elrendelte, hogy vigyék közelebb az ágyat a kálváriához.

A sötét fán, a környező sötétségben, a megfeszített test úgy tűnt föl, mintha a hold sugaraiból lett volna szöve. Keble hullámozott a libegő lélekzetvételtől, de a feje és szemei mindig az ég felé voltak irányozva.

A felhők méhében tompa morgás hallatszott. A döngés megkezdődött és süketítő zajjal gördült keletről nyugatra; azután mintha feneketlen örvénybe esnék, kisebbedett, megkét-szereződött s végül felrobbant, a mely robbanás megrázkódtatta a földet egész belsejéig.

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Kossuth Ferencz Szatmáron.

Szatmár, október 14. Kossuth Ferencz tegnap este ide érkezett. A vasutnál nagy közönség fogadta és Uray Géza üdvözölte. Ma bejárja a csengeri kerületet, a hol tudvalevőleg e héten pótválasztás lesz. (M. T. I.)

Makó diszpolgárai.

Makó, október 14. Makó város közgyűlése ma Hegedüs Sándor kereskedelmi minisztert, Meskó Sándor Csanádmegye alispánját és Justh Gyula orsz. képviselőt egyhangulag nagy lelkesedéssel diszpolgáiraivá választotta. (M. T. I.)

Kecskeméti mandátum.

Kecskemét, okt. 14. (Saj. tud. táv.) A kecskeméti felső kerület mandátumáért erősen folyt a küzdelem; most mint tudósítónk jelenti Kovács Pál függetlenségi jelölt visszalépett és így Szeles szabad-elvű egyhangulag lesz megválasztva, a kecskeméti felső kerület országgyűlési képviselőjévé.

Tür és Nagy-Cserved kérelme.

Nagy-Enyed, október 14. A balázsfalvi járás több községének, ezek között Tür és Nagy-Cserved községének küldöttsége felkereste Zeyk Dániel főispánt, eszközölje ki, hogy e községek lakossága egy évre a közterhek alól felmentessék és részökre inségseélyt folyósítsanak. A főispán megígérte a közbenjárását. (M. T. I.)

Vallásos örjögő.

Budapest, okt. 14. (Saj. tud. táv.) Velzner tiroli községben Bettini János vallási tébolyban szenved. — Örülési rohamaiban ma reggel keresztre feszítette önmagát, jobb kezével átszegezte bal lábát és bal kezét; e tette végrehajtása közben elvesztette eszméletét s ily állapotban szállították kórházba. A vérvesztés miatt nagyon elgyöngült, irtózatot kinjait türelemmel viseli.

Öngyilkos egyetemi tanár.

Fiume, október 14. (Saj. tud. táv.) Jankovits zágrábi egyetemi tanár a ma déli fiumei gyorsvonaton eddig ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Ebergényi nem mond le.

Abrudbánya, október 14. Minden ellenkező híreszteléssel szemben Ebergényi Sándor képviselő kijelentette, hogy *nem szándékozik lemondani* a mandátumáról. (M. T. I.)

Bosnyák kereskedők tisztelgése.

Budapest, okt. 14. (Saj. tud. táv.) Ma délben tisztelgtek a bosnyák kereskedők Széll Kálmán miniszterelnök és Hegedüs Sándor miniszternél; mind ketten nagyon szívélyesen fogadták a küldöttséget s örömeiket fejezték ki a felett, hogy a kapocs Boszniával szorosabbá fűződik.

Vad helyett sógort.

Becskeháza, okt. 14. (Saj. tud. táv.) Véletlen szerencsétlenség hírért jelenti tudósítónk. Becskeháza község birája Nagy András sógorával Varga János gazdaszszal vadászott a cserjésben. A nyul Varga előtt ugrott fel s a közeli bokor mögé szaladt; Varga gondolkodás nélkül duplázott utána, de nyul helyett a bokor mellett álló sógorát, Nagy Andrást találta, a ki holtan rogyott össze. Varga jelentkezett a csendőrségnél.

Párisi tárgyak kiállítása.

Bécs, október 14. Tegnap délelőtt Hartel, Spens-Boden, Call és Pientak miniszterek, a helytartó, Exner kiállítási főbiztos, a polgármesterek, a főbb hivatalnokok és a főiskolák képviselői jelenlétében megnyitották a párisi kiállításon vásárolt tárgyak kiállítását, a melyet szombaton, a megnyitás előtt a király is megnézett. (M. T. I.)

Bosnyák kölcsön.

Bécs, október 14. Egy bécsi lapnak egy berlini távirata azt adta hírül, hogy a Leipziger Bank hitelezői között van a boszniai kormányzat is állítólag néhány milliónyi követeléssel. Ezzel szemben a Pol. Cor. konstatálja, hogy a boszniai kormányzat és a Leipziger Bank szóban forgó tranzakciója a gabela-gravosai vasut építésére mind a két parlament által megszavazott 22 millió koronás kölcsönre vonatkozott. Ezt a kölcsönt a Leipziger Bank teljesen realizálta és a boszniai kormányzatnak semmiféle követelése nincs a banknál. (M. T. I.)

Ev. ref. gyűlés.

Budapest, okt. 14. (Saj. tud. táv.) Az erdélyi ev. ref. egyházkerület évi rendes közgyűlését báró Bánffy Dezso főgondnok november 9-re hívta össze Kolozsvárra. A gyűlésen a többek között gondnokokat és tanárokat választanak és segélykérvényeket is tárgyalnak.

A búr háború.

London, október 14. A Reuter-ügynökség jelenti Tarkastadból tegnapi kelettel: Ma kihirdették itt az ítéletet néhány fokvárosi lázadó fölött. Az elítelték között van Schomann hadnagy is, a ki Lotter kommandóhoz tartozott. A golyóhalálra szóló ítéletet Kitchener helybenhagyta. — Ugyancsak a Reuter-ügynökség jelenti Dundeeből 11-iki kelettel: Botha észak felé való útjában angol haderőre bukkant s azért Luneberg közelében megállapodott. Most vagy keresztül vágja magát az angol csapatokon észak felé és újra átkel a Baviaan folyón, vagy benyomul Szvaziföldre, a mi a benszülöttek ellenséges hangulata miatt veszedelmes dolog. Az ausztrálieiak tegnap hét szekeret vettek el Bothától és elégették őket. — Hamilton tábornok jelenti: Egy szekérvonat erős fedezet alatt kelet felé tart. Az egész országban eső esett. (M. T. I.)

London, okt. 14. (Saj. tud. távir.) Devett kommandója helyreállította az összeköttetést Botha csapatával, kinek ügyes stratégiai mozdulatai elősegítették e siker lehetőségét.

KOZGAZDASAG.

Az osztálysorsjáték tegnapi húzán a következő főbb nyereményeket húzták ki:

5000 koronát nyert: 10506.

2000 koronát nyertek: 74712 99553 17308 39697 34502 78915 75292 95824 78855 46413 81623 23540.

1000 koronát nyertek: 96475 59262 36449 95542 77916 78338 84713 68512 79054 29969 60941 17094 2806 30005 54599 4191 55674 83703 88787 60253 29555 54080 16669 7035 72265 61811 11113.

500 koronát nyertek: 54635 77533 87850 38465 82459 16602 86072 88105 86042 25980 67821 50442 3659 29245 99677 94436 46414 25362 2104 6395 47185 65044 18823 95074 35905 92372 19517 73788 24827 31766 78181 83844 29392 51264 69789 57877 44291 76913 11600 76597 79612 31454 44510 40123 34851.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Keltch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Hafaridők.

	Budapest, okt. 14.
Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.93
Káposzta, repce, aug.	

Értékfizetés

	Budapest, okt. 14.
Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allamvasút	624.50
Rimamurányi	416.
Magyar jelzálog	433.
Salgótarjáni	
Wagon-kölcsön	

Hírtőzsde árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde 1901. okt. 14. évi

Magyar aranyjárdék 4%	118.80
Magyar koronajárdék	92.65
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.75
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-beli	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92.25
Italmérési jog megváltási kötvény	99.75
Horváth-azlaj-földtehermentési kötvény	93.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	177.50
Tiszszabályozás sorsjegy-kölcsön	144.—
Osztrák járdék papírban	98.80
Osztrák járdék ezüstben	98.20
Osztrák járdék aranyban	118.90
Oszták korona járdék	95.10
Oszták államsorsjegyek	138.50
Oszták magyar bank részvény	16.30
Magyar hitelbankrészvény	630.50
Oszták hitelintézet részvény	627.50
Párisi vista	
20 frankos arany (Napoleonár)	19.00
Németbirodalmi márka	
Londoni vista	
20 márkás arany	28.45

Meghívó!!!

Van szerencsém vidám szívvvel tisztelt vendégeim és ismerőseim becses tudomására hozni, hogy október hó 15-én reggeli 5 órakor

Barna Urik Disznó elhunytát.

Hosszas hízás után ZSIVÁNOVICS ANTAL hentes magához szólítja s temetése

ma, kedden este 8 órakor
a „WÖBER“-szálloda diszes éttermében

lesz, melyre tisztelt vendégeimet, jó ismerőseimet becses családjával együtt tisztelettel meghívom a végtiszteletére.

Disznótör!

Valamikor hajdan való világban nem a hidegről ismertek rá a tére; sívithatót a szél, ropogható a jég, a böles öregek nem hittek addig a tében, míg hire nem ment az első vigásos disznótörnek manap a prémes télkabát megjelenéséből következtetnek az időjárásra. Bizony-bizony a disznótörrel edes keveset hall a mai nemzedék, ha csak mesékben nem halljuk, mikor az öreg nagyapó meséli. Kezd a disznótör lassan kimaradni tehát emlékezzünk az első vigásos disznótörre az igazi magyaros mulatságra ami szemnek, inynek kedves, mind fog párolgni a tálban: hurka, kolbász, tüdős, májas, véres, meg a jó toros káposzta és a turós csusza; gondoskodva van pontos kiszolgálásról mérsékelt árak, tisztán kezelt saját termései karcos ugyszintén küküllőmentű és püspöki boraim, frissen csapolt dupla márcziusi és bajor-sör.

Szíves látogatást kér

Kecskeméty István,
vendéglős.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárusítjuk

u. m. Szines selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batiszt, angol vászon és fehér batisztok.

Szövött áru kesztyűk, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek.

Tenisz flanel és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkek.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

146-86--0

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáczka-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.